

Handlingsplan för länsövergripande samverkan kring barn och unga

För barns och ungas psykiska, sociala och fysiska hälsa

Strategigrupp barn och unga i Jönköpings län
Utbildning, socialtjänst och hälso- och sjukvård

Gäller 2017, revideras 2017-10-31

Handlingsplan 2017

Inledning och bakgrund

Region Jönköpings län och länets 13 kommuner samverkar i en rad olika frågor inom området barn och unga. Denna handlingsplan syftar till att beskriva mål, uppdrag och aktiviteter för det länsövergripande utvecklingsarbetet i samverkan kring barns hälsa i Jönköpings län under 2016 och 2017. Målgruppen för handlingsplanen är barn 0-18 år. Strategigrupp Barn och Unga inom det gemensamma ledningssystemet beslutar om vilka utvecklingsområden som ska ingå i handlingsplanen.

Handlingsplanen utgår från barnkonventionen. Det är dessa rättigheter som ska införlivas i sättet att tänka, arbeta och möta barnen och familjerna. Syftet är att stärka ett arbetssätt där barnets bästa alltid ska vara vägledande i varje beslut. Barns delaktighet och inflytande ska stärkas.

I det gemensamma arbetet med barns hälsa avses psykisk, social och fysisk hälsa. Dessa områden korrelerar med varandra på så sätt att hälsa/ohälsa inom ett område ofta påverkar övriga områden positivt respektive negativt. Samverkande verksamheter har i olika hög grad ansvar för dessa områden i barnens liv och för de barn som har omfattande behov inom samtliga områden finns det oftast också behov av insatser från flera verksamheter. Denna handlingsplan är ett verktyg för att få en överblick och en struktur över länets gemensamma satsningar för barn. Länsövergripande utvecklingsarbeten i samverkan som ingår i detta dokument följs upp av **Strategigrupp Barn och unga** inom ledningssystemet för samverkan i Region Jönköpings län. Länsdelsgrupper och arbetsgrupper som ingår i ledningssystemet planerar och stödjer implementeringsarbetet för utvecklingssatsningarna. Beslut om överenskommelser som innebär kostnader eller förändrad ansvarsfördelning underställs Primärkommunal samverkan (PKS) och Kommunalt forum. Beskrivning av Ledningssystemet, huvudmännens ansvarsfördelning samt rutiner för samordnad individuell plan finns i Överenskommelsen om samverkan mellan Region Jönköpings län och kommunerna i länet. Länk till: [Överenskommelsen om samverkan barn och unga](#) Länk till: [Ledningssystemet i samverkan](#)

Revidering 2016

I oktober 2016 reviderades handlingsplanen. Tre utvecklingssatsningar lyftes ur handlingsplanen. Det betyder att de inte finns i handlingsplanen men Strategigruppen fortsätter att följa upp implementeringsarbetet.

Hälsoundersökning av placerade barn. Reviderad överenskommelse är klar

Barn med social problematik och psykisk ohälsa. Ny överenskommelse är klar

Barn och ungdomshälsan. Fullt utbyggd i länet 2016

Strategigruppen fortsätter också att följa upp utvecklingssatsningar från 2015 års

Handlingsplan:

Barnahus

Barn som anhöriga

SIP – samordnad individuell plan

För dessa områden gäller rutiner för avvikelshantering

Pågående gemensamma satsningar kring barns och ungas hälsa i Jönköpings län

Nedan följer en sammanställning av pågående satsningar.

Skolnärvaro i samverkan

Skolnärvaro är en faktor som uppmärksammas både nationellt och lokalt de senaste 5 – 10 åren. Studier har visat att det finns koppling mellan psykisk ohälsa och låg skolnärvaro. När förskolans/skolans egna stöd och åtgärder inte räcker till för att barnet ska uppnå fullgod skolnärvaro kan andra verksamheters kompetens bli aktuella. Strategigruppen kommer under 2016 och 2017 identifiera behov av utveckling i samverkan kring barn med låg skolnärvaro.

FAKTA-grupper kring barns och ungas psykiska hälsa

I FAKTA-grupperna sker samverkan mellan kommunerna och Region Jönköpings län för att utforma ett kunskapsstöd för regionen och kommunerna i Jönköpings län. Kunskapsstödet skall vara ett länsgemensamt beslutsstöd för samverkan i handläggning av barn med psykisk ohälsa, och är ett konsensusdokument kring uppdragsfördelning mellan verksamheterna (vem gör vad och när inom befintliga uppdrag och ramar).

Dokumentet utgår från SKL:s kunskapssammanställning ”Rätt insatser på rätt nivå för barn och ungdomar med psykisk ohälsa”, aktuell lagstiftning, nationella vårdriktlinjer samt Barnkonventionen. Länk till: [Rätt insatser på rätt nivå SKL](#)

FAKTA-dokumentet är kortfattade, praktiskt inriktade och uppbyggda kring dokumentens gemensamma rubriker. Dokumentet skall även innehålla lättillgängliga länkar för fördjupningsområdet med viktig information. Länk till: [FAKTA dokument Jönköpings län](#)

Hälsosamtal i skolan

Eleverna erbjuds hälsosamtal fyra gånger under sin skoltid, och sedan 2004 bedrivs ett forsknings- och utvecklingsarbete inom detta område i samverkan mellan länets kommuner och Region Jönköpings län. Hälsosamtalen är en hälsofrämjande metod som också ger stöd i att tidigt upptäcka ohälsa.

Skolsköterskor i länet har efterfrågat en digital lösning för att underlätta utdata från hälsosamtalens enkäter. Ett utvecklingsarbete kring detta pågår inom Regionen med uppdrag att implementera en digital lösning i länets kommuner 2016. Länk till:

[Hälsosamtal i skolan](#)

Samverkan mellan förskolan och barnhälsovården

I modellområdesarbetet 2019 – 2012 identifierades behov av att förbättra samverkan mellan förskolan och barnhälsovården för de små barnen. Med anledning av detta startades 2013 ett länsövergripande utvecklingsarbete mellan förskolan och barnhälsovården kring tidig upptäckt och tidiga insatser i samverkan.

Barnhälsovårdens utvecklingsenhet, förskole strategen i Jönköpings kommun och länssamordnaren för barns och ungas psykiska hälsa bildade en utvecklingsgrupp och bjöd in förskolechefer och vårdenhetschefer i barnhälsovården för att påbörja en dialog med syfte att utveckla ett nytt gemensamt formulär som verktyg i samverkan. Formuläret fick namnet "Mitt barn" och blev klart i årsskiftet 2013/2014.

Implementeringsarbetet pågår med årliga inspirations- eller uppföljningsträffar.

Tanken är att formuläret utvärderas och vid behov revideras 2016. Länk till:

[Barndialogen Samverkan förskolan och barnhälsovården](#)

Psykologutredningar

Under många år har frågan om ansvarsfördelning gällande barn med neuropsykiatrisk problematik varit aktuell, såväl inom länet som nationellt. Frågan gäller vem som ska utföra den primära psykometriskt mätbara metoden för att objektivt bedöma barnets förmågor. Eftersom frågan inte kunnat lösas regionalt har ärendet lyfts till Strategigrupp barn och unga. Hösten 2014 tillsattes en arbetsgrupp bestående av chefer inom hälso- och sjukvård och utbildningsförvaltningen för att upprätta en överenskommelse där ansvarsfördelningen förtydligas. Arbetet pågår.

Nyanlända och ensamkommande barn

Med anledning av den stora flyktingströmmen till vårt land står kommuner och regioner/landsting inför stora utmaningar. För barn som tas emot i vårt land är målet i första hand att de blir så trygga som möjligt i form av boende, omsorg och skola. I de fall barn visar psykisk ohälsa måste huvudmännen erbjuda stöd och ibland samverka kring dessa barn. Under hösten 2015 tillsattes en tvärprofessionell arbetsgrupp som påbörjat ett arbete med att ta fram de dokument som redan finns för rutiner och riktlinjer mellan huvudmännen och eventuellt revidera dessa för att ännu bättre förtydliga ansvarsfördelning. Förutom detta även identifiera vilka kunskaper som måste tillföras verksamheterna. Arbetet har hög prioritet.

Strategi kring delaktighet och inflytande för barn och unga.

Under 2015 startade ett utvecklingsarbete med avsikt att skapa en struktur med brukarföreningarna särskilt kring barn och unga. Planeringen har även omfattat arbete i exempelvis fokusgrupper med barn, i frågor som har bäring på de utvecklingsarbeten som pågår eller planeras starta. En metod- och kunskapsbank för medborgarmedverkan har skapats inom ramen för den regionala handlingsplanen för jämlik hälsa. Sektionen Folkhälsa på Region Jönköpings län ansvarar för planering och genomförandet.

Avvikelser i samverkan

Ett viktigt område för ledningssystemet är att förtydliga och förbättra avvikelshantering i samverkan. Strategigrupperna har fått i uppdrag att tydliggöra rutinerna som redan finns för avvikelshantering. Rutinerna ska vara klara senast årsskiftet 2016/2017 då de läggs ut på Regionens och kommunernas gemensamma webbsida. Länk till: www.plus.rjl.se/samverkan.

Folkhälsoenhetens Regionala strategi och handlingsplan för jämlik hälsa

En regional strategi med handlingsplan för jämlik hälsa är framtagen i bred samverkan med lokala och regionala aktörer. Den heter ”Tillsammans för jämlik hälsa och ett bra liv i Jönköpings län” och antogs av Regionfullmäktige i oktober 2015. De övergripande målen är:

- Livsvillkoren har förbättrats för alla invånare i Jönköpings län
- Skillnaderna i hälsa har minskat mellan olika grupper.
- Invånarna har förbättrade förutsättningar att själva främja sin hälsa

Det finns ett specifikt handlingsområde för barn, unga och unga vuxnas livsvillkor och hälsa. Aktiviteterna i handlingsområdet är anpassade till struktur och innehåll för såväl överenskommelsen om samverkan mellan kommunerna och Region Jönköpings län, som till strategigruppens handlingsplan för barn och unga. Även andra handlingsområden berör handlingsplan barn och unga, såsom statistik och analys, medborgarmedverkan och hälsoekonomi. Inom området samhällsplanering och närmiljö finns aktiviteter som vänder sig till barn och unga. Likaså inom området försörjning och sysselsättning.

MATRIS över länets utvecklingssatsningar i samverkan

Matris över pågående utvecklingssatsningar. Uppföljning av utvecklingsområdena görs av **Strategigrupp Barn och unga**. För information om de gemensamma utvecklingssatsningarna, kontakta beredningstjänstemännen i Strategigrupp barn. Namngivna på Region Jönköpings läns hemsida. Länk: [Hemsida samverkan](#)

OMRÅDE	VERKSAMHETER	MÅL	MÅTT	AKTIVITET	GENOMFÖRT
FAKTA Samverkans dokument	Socialtjänst Skola/elevhälsa Hälso- och sjukvård	Barn får rätt stöd på rätt nivå i rätt tid	Avvikelse rapportering	10 Tvär professionella arbetsgrupper/ dokument	Samtliga dokument klara 2017
Hälsosamtal elevhälsa	Skola/elevhälsa Hälso- och sjukvård	Alla barn får stöd för sin hälsa. Tidig upptäckt av ohälsa	Antal barn med hälsa/ohälsa	Utveckling och stöd till elevhälsan (digitalt stöd)	2017
Psykologutredning Ansvarsfördelning	Skola/elevhälsa Hälso- och sjukvård	Rätt insats på rätt nivå	Inget barn ska stå utan bedömning p.g.a. otydlig ansvarsfördelning	Arbetsgrupp utformar en överenskommelse	
Samverkan BHV Förskolan	Förskola Hälso- och sjukvård (BHV)	Tidig upptäckt Tidig insats för barn i behov av stöd	Avvikels rapportering	Tillämpning av "Mitt barn" formuläret Rutiner för samverkan	2017 fortsatt uppföljning
Skolnärvaro i samverkan	Skola Socialtjänst Hälso- och sjukvård	Målsättning för arbetet pågår	Frånvaro rapportering	Utarbeta rutiner för samverkan vid skolfrånvaro	2017
Nyanlända barn Ensamkommande barn med psykisk ohälsa	Skola Socialtjänst Hälso- och sjukvård	Barn får rätt stöd på rätt nivå	Avvikelse rapportering	Tydliggöra ansvarsfördelning FAKTA	2017
Mål och mått för varje utvecklingsområde	Strategigrupp Barn och unga	Länsövergripande gemensam data över barns hälsa		Statistiker, forskare utarbetar mål och mått	2017

Handlingsplanen är sammanställd av Marie Rahlén-Altermark på uppdrag av Strategigrupp Barn och unga samt Ledningsgruppen för samverkan REKO.

Strategigrupp barn och unga
Revidering Jönköping 2016-10-21
Ledningsgruppen för samverkan
Revidering Jönköping 2016-10-21

Datum
Underskrifter

Ola Götesson
 Utvecklingschef
 Primärkommunal utveckling

Mats Bojestig
 Hälso- och sjukvårdsdirektör
 Region Jönköpings län

